

Діло

Виходить щоденно передполуднем

**РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:**
Львів, Ринок 10, II. пов.
Конто пост. шал. 143.322.
Адреса для телеграм:
„Діло“ Львів.
Гол. Редактор приймає
від 1—3 год. передпол.
Реклама не забирається.

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячно в краю 4-20 зл.
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 дол., Фінляндії,
Голландії, Бельгії 20 фл. фр.,
Італії 7-50 зл., Німеччині 7-30
зл., Польщі 10 зл., Швеції 10 зл.,
Чехословаччині 10 к. р.,
Югославії 150 ден., Болгарії 7-30
зл., Австрії 7-30 зл., Зміни
адреси 1 зл.

**В справі оголо-
шень звертатися
до Адміністрації.**
ЦІНА
ОДНОГО ПРИМІРНИКА
17 сот.

Громадяне! Допоможіть голодному селу!

Централа пожертв: Центральний Кооперативний Банк (Красний Союз кредитовий) — Львів, Ринок 10. Число konta (книжочки) 14.000.

Чорна хмара.

Не закриваймо очей на дійсність, не відводім нашого погляду від доленних явищ, не лякаймося глечути правді в вічі!

В деяких колах нашого громадянства втерлася думка, що обов'язком української преси є рожевити, колірнувати оптимізмом прихри явища, некорисні події, кидати безкритичні гасла з тенденцією „підношення духа“ і т. н. Без сумніву й такий погляд має деяке педагогічне значіння, однак тільки тоді, якщо він не спирається на бездумний загальний фраз, що — мовлячи — голий розбій не боїться. Десятьліття (1914—1924) перетворило нас на всім просторі українських земель, що „голий“ таж має право лякатися розбою. Що новітній розбій не обмежується виключно матеріальними добрими, але розтягається й на моральні та духові цінності нації. Правда, в сфері моралі й духового життя, як взагалі в цілому житті не може бути порожнечі. Але чи байдужим може бути для нас, що зростає з буйно розвивається на місці того, що найкращі в народі десятиліттями і сотками літ засідали й росли на миві національного життя? Закон природи не допускає теж порожнечі і в сфері матеріальній. Може заіснувати під матеріальним оглядом тільки деяке обмеження, таження, але не порожнеча. І то на короткий час. Бо чого потребує викликає ослаблення, хиріння національного організму в сфері матеріального й духового життя, а це кінець кінців доводить до анемії, летаргії, глухоті вегетатії. Тому то безкритичний, очайдушний й пасивний, виключно словний оптимізм є далеко більше небезпечний від творчого критичизму, заправленого навіть песимізмом, від скептицизму. Цей останній на площині сумнівів все таки примушує до відчуження, до шукання джерел і причин лиха, покликує до відання шипу, сушльну волю, каже шукати виходу з найприкрийшого положення. Він не знає чудес, вишукування надприродних явищ, якоїсь машини з неба. Він не знає фраз про „голодо, що не боїться розбою“. Він все є чинний, діяльний, опертий на фактах, а не на мріях і викиданні якогось „месії“, що нещадно з'явиться і покладає край лихоліттю. Критичизм і скептицизм шукає опори, підтримки в нас самих, бо ми є ковалями своєї власної долі.

Критичизм заставляє нас звертати увагу на кожне явище, корисне

чи некорисне, оцінювати його, підтримувати додатні прояви, протиставити відеминим, поборювати їх, відвергати нещастя.

До таких явищ, що викликають глибокої відчуженості, з'ясувати, і одностайного протиділення всьому народу, належить між иншим діяльність польської „кресової“ акації всіх її відтінків. Вже двора подали в сконденсованому змісті постанови „народових організацій“ та їхні заходи на знищення українського народу. „Зайонзек Організацій Народових“ і його жіноча секція „Народова Організація Кобет“ вже відкрито, ясно, без дрібних сорому проявили свої чисто авіринні інстинкти, інстинкти зоологічного націоналізму.

Вони не вдоволяються язиковими законами для „кресів“, виданими, ухваленими і провадженіми в життя такі їхніми ідеологами, але домагаються позної, беззастережної ліквідації якихнебудь, хоч би найдрібніших язикових прав „чужоплемінців“. І хоч ті „законо“ ухвалені проти волі і опозиційного спротиву українського представництва, „законо“, що нівелюють національні права великих територіальних більшостей на „кресах“, в практиці не мають майже ніякого припорошення, то вони вимагають повного аліквідування їх навіть в нешкідливій теоретичній постановці. Особливо домагаються вони знесення постанов „кресових“ язикових законів відносно шкільництва, намагаючись регіаз et nefas знищити останки українського шкільництва. „Організації народові“ всіх відтінків домагаються переведення земельної реформи на „кресах“ виключно в користь польських хлопів, відсуваючи українське населення від участі в земельній реформі. Отже знищення школи і загарбання землі, моральної власності українського трудового селянства — ось два голозні клічі польської „кресової“ реакції.

В нерозривному зв'язку з цим стоїть повне опанування державної й самоврадної адміністрації, бо тоді всі закони, навіть найліберальніші, найпопугівіші і найдемократичніші стануть тільки „притчею во явищах“. Отже обсада всіх урядів виключно Поляками, себ то ліквідація тих останків нашого урядництва, що ще лишилося по Австрії, та така конструкція виборчої ординації до громадських, міських і сільських рад, повітових і повід-

ських репрезентацій, щоб їх віддати в руки польської меншости, щоб вони стали виключними експлуататорами тих же „організацій народових“.

Після видвигнення цих вічно старих, але тепер під крилами і полі „найліберальнішої“ в світі конституції спрещизованих тез польської „кресової“ реакції, після докладного розроблення плану походу на українське населення, його природні і довготривалі боротьбою набуті права, — головний орган цих організацій „Слово Польське“ в статті „Ми й вони“ (себ-то: „Польська й Українська“) ще яркіше, ще безсоромніше і ясніше завершує план на „знищення Русі“. Привичні до найбільшої нікчемности й огиди з боку наших переперіжливих противників, всеж таки ми мусили вжахнутися. Розхристана реакція з подиву гімнам, просто гарманістським пінніям і брутальністю, зі скаженою пісню на устах кидається на все, що ще лишилося при житті після дихотомічного торошення. Мовляв — українська агітація проти польської народности „кресів“ дійшла до зеніту. Крайно ліберальна польська конституція усталювала ще існування української преси, перекі, культурних і суспільних товариств та їх союзів, школи і декількох посольських мандатів. Преса підбурює проти держави і її властей, бере на глум все польське і навіть асимілює польську мову (?); в церкві моляться по українськи, відбувають церковні походи до пам'яток христів, віддають пошани тим, що наложили головою за еманципацію народу; українські священники агітують проти польської дирекції взаємних обезпечень (коли радять своїм вірним піддержувати зв'язки з українським товариством обезпечень „Дністер“) і проти польськості школи (коли дораджують анкористувати постанови польського шкільного закону); посли улазжують віча в Східній Галичині, через що поширюють ненависть до Польщі. Одним словом найбільшим злочином природи, історії і мабуть самого небесного Творця є існування українського народу. Використування навіть в найдрібнішій мірі польських законів, оборона легальним шляхом свого одичного й збірного існування є „протидержавною“ і „протипольською“ агітацією, є визовом „найяснішої“ реакції, є злочином.

Вислідом цієї агітації — лише чийсь тил зі зоологічного гурду проф. Фульського чи „диктатора“ Пуштинського — є наглядна й осорудна деморалізація української молоді і старших. Її падом — після цілої низки голосних, типових злодів, обійників, грабіжників, палів — по-

вій над „героїв“ у виді глумливих похитових воликів...

Справа, чого тільки не можна писати і робити під крилами „найліберальнішої“ контуренції!

А писюнок з цього є такий, що теперішній поліційний режим є — по думці цих гіс — безумовно за лагідний. Мало обмжити репресії супроти української преси до конфіскації, слід іще потягати редакторів до карної відповідальности і ціле життя українського громадянства вбрати в карби превенційної цензури. Та генеральна превенційна цензура цілого українського життя на ділі існує віддавна, але цього ще мало. Треба знищити кожну ознаку, кожну прояву українського життя до пам'яток христів включно.

Дубадецька „Варшавянка“ з 9. ц. м. (ч. 97) в статті „П. Барбіса новий...“ зогонь наклепів“ подає зміст статті славного французького письменника Барбіса під написом: „Польща одною великою тюрмою“.

„Польща — подат „Варшавянка“ — то набутий чужий держави в новій Європі. Польща наслідок всієї злочинності. Польща наслідок коломів української землі. Польща закриває очі, Польща є пасивна, кінцею реакції сто років гістої, як російська. Польща верстає до підкопання церкви, православної священники є лжесвідки і лжесвідки в монастирях. В Польщі не тільки мата думки, яка рідколась би від людини утрим. Свобода преси не існує. Визнач в Польщі є ідентична з тоталітаризмом, смертю, побоями, відданням головам об мив, принакми стіл. Та є загальне правило, а не поодинокі випадки...“

Важко створити наскільки вірно „Варшавянка“ віддала текст статті знаменитого письменника, але ми невідлучно трималися тексту „Варшавянки“, яка називає слова Барбіса наклепами та питається: „Чи честь цілого народу може бути іграшкою кожної одиниці злої волі?“

Але колиб перед світом заарештувати в цілості постанови й резолюції „Організації Нар. Кобет“ і „Зайонзек Орган. Народових“ та завершуючу їх статтю „Слово Польське“: „Ми і вони“, колиб й світові показати страшну діяльність нашого життя, то чи серця людей, що ще не втратили почуття людськості й людяности, не зірветься питання: Чи доля семиміліонового народу, його честь, досвідчність, його життя і будуччина може бути іграшкою в руках гуртка божовільних людей, прокажених якимсь первісним, печерним націоналізмом? Чи нема на те ради?

Наступає чорна хмара, згущення і гравових туч. Мусимо боронитися всіми способами і всіми засобами. Супроти такої обстановки справи не маємо вибору.

Red. czas. „Dłó“ Pr. 259/25. W imieniu Rzeszypospolitej Polskiej! Sad okręgowy karzy jak Trybunał prawowy we Lwowie, przekaz na wniosek Prokuratury Państwowej, że treść czasopisma „Dłó“ Nr. 76 (10.44) z dnia 5. kwietnia 1925 r. w artykule pod tytułem: 1) „Widok na przyszłość“ między innymi: a) Polska a: przyjmująca, b) przetrwała, c) Chociaż, d) nasilidziw... a: Jak kazano, d) reagowały my... a: pasywno, e) wzywają... a: nie lakawia zawiera znamienna treść z 65 a) uk. uznał dokonana w dniu 14. IV. 1925 r. konfiskatę za usprawiedliwioną i zarządził zniszczenie całego nakładu i wydał w myśl § 493 p. k. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowego. Zarazem wydał nakaz odpowiedzialności między innymi: a) bezkarności a: w takich, b) Masowi aresztuwanemu na Wolyni od słów: Metofu do końca tego artykułu. 3) „Npwykły“ w notatce pod tytułem „Dobrodzielnij rozporządok“ od słów: Niezobno do końca tej notatki zawiera znamienna a) 1) zbrodni z § 65 a) u. k. ad 2) wstępku z § 303 u. k. ad 3) zbrodni z § 65 a) ustawy karnej uznał dokonana w dniu 6. IV. 1925 r. konfiskatę za uspra-

wszeczinnia tego pisma drukowanego. Zarazem wydał nakaz odpowiedzialności redaktorowi tego czasopisma, by odczerstwie umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonalnie tego nakazu podlega za sobą następnego przewidywane w § 21 ust. druk. z 18. XII. 1892 Dz. p. p. Nr. 6 o ex 1863 t. i. zarządzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 zł. p. Lwów, dnia 5. kwietnia 1925 r. Hawel.

Red. czas. „Dłó“ we Lwowie. Pr. 262/25. W imieniu Rzeszypospolitej Polskiej! Sad okręgowy karzy orzekł na wniosek Prokuratury przy tymże Sadzie, jako Trybunał Pro-

wiedziwna i zarządził zniszczenie całego nakładu i wydał w myśl § 493 p. k. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowego. Zarazem wydał nakaz odpowiedzialności między innymi: a) bezkarności a: w takich, b) Masowi aresztuwanemu na Wolyni od słów: Metofu do końca tego artykułu. 3) „Npwykły“ w notatce pod tytułem „Dobrodzielnij rozporządok“ od słów: Niezobno do końca tej notatki zawiera znamienna a) 1) zbrodni z § 65 a) u. k. ad 2) wstępku z § 303 u. k. ad 3) zbrodni z § 65 a) ustawy karnej uznał dokonana w dniu 6. IV. 1925 r. konfiskatę za uspra-

**Чемберлен за ревізією
мирових трактатів.**

Сьогодні вистає тільки полегшитися між державними мужами Європи, щоби відчувти, що хоча мир і підписаний перед шести літами, то сьогодні немає ще атмосфери миру. Над Європою повисло побоювання, що війна як не нині то завтра, а як не за моїх часів то у всякому випадку скоро після мене мусить вибухнути, якщо нам не вдасться змінити деяких поглядів, якщо ми не будемо в силі створити атмосфери довіри та безпечності. Ми находимоса в положенні, де забезпечку мира можна досягнути тільки у формі порозуміння між вчорашніми приятелями у відношенню до вчорашніх противників. Але ми готові використати весь вплив Англії на те, щоби вчорашніх ворогів звести до купи для заключення спільного пакту, в якому теж і ми візьмемо участь і в якому домогатимемося довіри до наших гарантій якщо мирові тратати мають бути змінені. Це з бігом часу мусить наступити, бо ті що, ці тратати підписали, є пересвідчені, що зміни добажані та konieczні".

Розваг Спідки студентів - Укратіція у Німеччині. — Оснування Гуртка студентів - Укратіція при університеті в Берліні. — Вистава „Гріху“ Вишні-маре.

Хто хоч трохи поживе серед нашого тугешного студентства, той скоро матиме змогу перекоонатися, що туг людей нічого більш не звязує як тільки — спільність мови й одчавока площини матеріального законного положення. З ходом літ встановилася серед тої — айсно страочної, мелодій, якась динна, а вськати по своїй суті досім приподна атмосфера взаімної анеохоті, нудоти, яловості й байдужості до всьїх і до всього. Цікаво спідити за тим пражінням, яке лигдується на кожного морого прижого з краю студента наші відносини. Не довго прихотіться ждати від нього на питання: «Скажіть, чого ви цілі студенти якісь так... чужі до себе, такі нетерпівливо холодні й монашні, ворожі якісь меншчч...» І те питання має своє не-еселі пістави. Бо ж ті рештки взаімого довіря, пошуття ідейної спільності й єдності, що одначорі цілий й бажаний убила й убила й досі — матеріальна сторінка нашого життя. І це павело до того зосім нестудентського у своїй суті вщича, що взагалі вська тугешчч українська студ. організація стає автоматично зайною, якщо її цілі й завданчч не лежать в площині матеріальних відносин. Духово тугешчч наші люди не знають себе й не розуміють, та не візачують навіть потреби такого обожження в єдиності.

Проте, не можна заперечити факту, що історія той жемляни людей знає хвиля поривів, де люде наче прокидаються зі сну, починають сходитись частіше й придумувати нові плани й завдання, проводять "уздоровлення", починають балкати про товаришність, студентський дух, людські співжиття, затівати всячину, тощо, — і все те завжди йніється тим тушпшим безвладдїйшим дестаргом. Остале безоднїсть, отупіння й байдуцть.

Зарковим пивником той атмосфери загальної незгоди були подї, які мали місце в "Спілці Студентів-України в Нїмеччині" на переломі 1924/25 р. Пивка, комером-тїною піле наше студентство афера з одних студентом, якіх бува рівночасно головною Сидки й головною представництвва чужинців шось 20 ивпїл студіюючих у тїм

Універсали, чашечні дослідники, закладаючи свою фахову школу не мали на диво творення такого бюрократичного діячівства, яким являється кожна тутешня українська студ. організація, не мали на увазі спів і параграфів які реалізи. Рухомилися, тільки бажання зібрати одиниць бодяй гурток правдивих студентів тогочасній, яких завуадиш не гроші, не матеріальні інтереси, а назва: чисті ідейні духові принципи, спільність й тожності внутрішніх інтересів. Тому ізолюючи від внутрішнього життя Гуртка цілий комплекс матеріальних справ, поставлено своїм принципом не скільки-ість але якість людей, які вносять в організацію, і звідти в статисти Гуртка точка, якої не лише мабуть ні один статист ні одної студентської організації, щч членом Гуртка може стати тільки той кого приймуть до товариства за своїми принципами абсолютно всі інші члени Гуртка. Тим ізолюючи від Гуртка людей, котрі не мають дійсного інтересу в організації тільки в ній заважають й пакосять, тих відомих скізь на українській емоційній крикуни, котрі замість позитивної праці екзактують в організацію безмісгову пусту крит-ку й слова. І та тенденція дошлілого відбою членів організації стає щораз більше помітною й живішо серед студента згутованого доякості "СУСОНД-а". Співсестімі тої тенденції показалась швидко сама собою. Вітсестімі тісно покращали й оживлять. Поміж організаціями складалось й СУСОНД почало до тісного навазання дружніх, ширших відносин. Всяка праця йде в повнім загальнім порозумінні й контакті. Головнеч місце дотерпеліших колотівних заступників — плаца.

Перш за все, за ініціатири Гуртка влаштовано 2-х. постійні «суботники», на яких що суботи після обіду скляються тутешні студенти (очевидно, за винятком малолітніх закладених бойкотувачів Спілки). В мішу гошових можливостей ті суботники сполучає з товаришарським чам. Головна їхня ціль, не власне піддержання й плекання душових занятків, які одиноко повинні згадувати нашу розмірну малу коломню. Його шлях: це студентські дебати й відлітання найріжніші теми. До цього часу влаштовано 10 таких суботників. Февальгация на них не мала істнує жиний неспинуваний обмін думок і часто, коли перемінюються у змиванні

Що не вистало, а добра воля людей і похвальне бажання полати в місто у посмо-
вний, доказом хоча б те, що вивчаючи студентства, гурт завізного до кола СУСОНД-а
печеноведено в життя ниможимо задаламо-
би в тутешніх прирхках «бстаніах думк»
й 14. березня влаштували виставу «Голуб
Винниченка. Празда, вистава влібулсь, а
доколї скочилий обстано-», в театральній
залї емігрантського «Штудентскайну».
Проге аматори мимизалсь за віником дея-
ких технічно-організаційних дефектів з
свого завдання товсім бездоганно. Проти-
дну житюу роль грава популарна а
кравю наша молода артистка Ірина Терча-
вичівна. На виставі було присутніх багато
тутешніх старших громадян. Після вистави
мї влібулсь однією шого року своєї
української кофольї авенюїні. Вась не-
маленький дохід переданий Управі СУСОНД-у
до диспозитї. На тім місці приходитьсь
дисловати шершому безліччоскому госпа-
денту ширю подяку за матеріальну під-
могу для влаштування вистави, особливо
Біоп. Евг. Петрушенку, П. Скоронь-
ському, полк. Зеленіському, проф. В.
Галкому і п. Ю. Вачинському. В за-
мк а виставою СУСОНД робить заходи
для влаштування Шевченківського Сьєта.
Тепер Гурток «Універсалїтї» робить
живі заходи для поміщення павільйонот-
шита українського студентства, студіюю-
чого у тутешній університетї. Не важа-
ючи на кількості перебувантї на емі-
гранції, наші студенти ще й дої не спо-
моглились на такого шита, в той час, коли
оце нинішє чужинещке студентство давно
вже подбало про закріплення свого імен-
на стїнах тутешньої «Альма Матер» (3).

Місцевий Комітет Допомоги „Голодному „Селу“ подає до відомлявсьькому громадянству, що анаслідок ухвали Красного Комітету Допомоги „Голодному Селу“ („Діло“ ч. 68) і Народньої Організації ч. Львова з дня 5. IV. н. р. висоті жертв на протиголодову акцію висоніть що найменше висоті одностинного заробітку, або триднестного доходу.

Тому ті жертводавці, що досі зложили невідповідну суму, доповнять зложену ними жертву до висоті одностинного заробітку або триднестного доходу.

За Місцевий Комітет Допомоги Голодному Селу*:

12. Питанський.

М. ВОЗНЯК

Шевченко й княжна Репніна.

Після того приходила на нього рефлексія: «Та замінім сум на надію й молитву. Дивно! Давніше я дивився на природу оживлену й неоминяєну як на найдосконалішу картину, а тепер неначе очі перемінилися: ні ліній, ні барв, нічого не бачу. Невже це почування прегарного втрачене навки? А я так дорожив ним! так пестив його! Ні видко, я тяжко згрішив перед Богом, коли так ставиш карюся». Закінчуючи свій лист, писав Шевченко: «Читаючи й перечитуючи ваш лист, я тільки сьогодні запримітив слова: ви згадали мене з далекій стороні. Не згадав, добра, благородна Варваро Миколаївна, а памятав від дитинства, або вчора, коли я вам скаржився на вашого сусіда П. Л.» (хай вибачить йому Господь) і памятитиму, поки сподобається Богу лишити в мені хоч іскру доброго почування. Моліться, молись, ваша молитва подобається Богу. Вона захищить мене від цієї страшної нечулості, що вже починає проникати в мою ослаблену душу. Спокій поведові доброго чоловіка, що привітав мене на новий рік не як беззастистного бурлаку, а як рідного сина. Як це недавно було, мені здається, вчора, а свідки моїх надій не здійснилося?» Далі кілька слів про яготинських знайомих і дописка Глафірі Дунін-Борковській.

Репіній згадав Лизогуб у своїм листі до Шевченка з 7 (18) січня 1848 р.⁶⁶ Однак книжки

*) Платона Лукшаневича.
*) И. Стороженко. Поэме материалы для б'югра
фа Шевченка. Писма разных лань къ Шевченку. (Киев
ская Старина т. LXX, стор. 316)

Греп'їна не обмежилася відповіддю на лист Шевченка, вона, перейнята живо стовжаннями Шевченка, змальованими в листі до неї, зваяжилася написати до шефа жандармів гр. Орлова та прохати його в ім'я милосердя дати дозвіл Шевченковій малювати. Вона писала 18. лютого (1 березня) по французьки лист до Орлова такого змісту: „Пане графе — писала княжна. Вам дано велику владу й силою свого високого становища й благородного характеру ви покликаний робити добро. Коли піддержувати лад і карати за зло є завданням, гідним державного достойника й добродійної людини, то чи не є це вищим завданням чесноти стежити за тим, щоб справедливості не перемінювалася а жорстокість, а щоб змінилася на милосердя? Перейнята цим переконанням, я стаю перед вами, пане графе, заступницею за безгаланного Шевченка. Знаючи його добре, я можу посвідчити, що якщо ні була його провинна, він уже стільки покараний, відданний до айська й засланим із рідного краю, що ледви чи є яка потреба додавати до його кари ще витончену жорстокість, забороняючи йому малювати. Сподіваюся, пане графе, ви зрозумієте, що знаючи добре Шевченка, знаючи, що він одинокий в цім світі, я вважала своїм обовязком зробити все можливе, щоб облекшити його долю. Для осигнення цієї ціли нема в мене іншого шляху, як тільки звернутися до вас, чтобы ви виклопотали йому дозвіл малювати. Цєї ласки я прошу у вас із складеними на грудях руками! Хоча сама по собі я нічого не значу, але ако донька мого батька, я признаю за собою право обизватися за нещасливим ї в ім'я памяти свого батька, що так вас шанував, я прошу вас, пане графе, вибачити мой, як то кажуть люди, докучливости. Щодо мене, то я переконана, що роблю те, що повинна робити, благуючи вас як меншасливого

кідній зробив помилку, але гідний усякого словування людини, бо в нього нема ні сім'ї ні заступників. Прийміть, пане графе, вислів моєї пошани до вас і, мені бажалосяб сказати, моєї глибокої вдячності.»²⁾

Десь коло того-ж часу, у відповідь на загядку про княжну в листі Шевченка до Лизогуба, написала княгиня до Шевченка такий лист. «Тарасе Григорієвичу! Хай допоможе вам всемогучий Господь понести до кінця тяжкий ваш хрест тією вузькою й болісною стежкою, котру він утворював вам своєю любов'ю та кріпкою. За вас багато, багато молитв, а молитва дурно не пропадає. Коли вам стане сумно, — згадайте про смерть. Колиб ви знали, як ця думка потішає; за нею йде думка про життя, що не старіється, що безгірніше й вічне. Христе, справжнє світло, що просвічуєш і освічуєш усяку людину, яка приходить на світ, хай виступить на нас світло твоєго обличчя, щоб ми побачили в нім неприступне світло молитвами пречистої твоєї Матері. Амінь, Ось вам молитва, котра містить у собі все, чого бажаю вам із глибини душі в заміну за всі ваші втрати й журби. Хай буз з вами ласка й дар святого Духа. Прощайте або краще до рідісного й спільного побачення***). До цього листу додала дописку Олександра Псьоліна.

А висилаючи Шевченкові давно бажану книгу з Вибраними місцями з листування з приятелем Гоголя, княжна додала 19 (31) березня таку записку:

(Продолжение будет)

*) Н. Стороженко. Новые материалы. Киевская Старина, т. XI, стр. 467—3).

*) Н. Стороженко. Новые материалы к истории
Славян, т. XI, стор. 464-51.

Домашні дансинги

владжує світовою марку

ГРАМОФОН

HIS MASTER'S VOICE

„Голос свого пана“.

Грамофон той найкращої конструкції (Система радіо з мікрофоном підклад-
ним), першорядними знахідками і цілим світом приналежностей найдоскональшим.
Важко розподілити без шпильки

ДАЄ ВСІМ

Захоту товариського життя.
Угнаним побуту дома
Різнорозмірності родинного життя.
Українські солоні пісні в виконанні Мичинського.

Можливість забави і танців.
Замилування до музики.
Перегляд нової музики.

The Gramophone Co., Limited, London

Генер. представники на Велику

ЙОСИФ ВЕКСПЕР

ІРАКІВ, Фльоріанська 25.
Львів, вул. Синьуська 2.

1485 7-0

З Музичного Тов-ва ім. М. Лисенка у
Львові. Пригадується, що хоча в спра-
ві несправності філії відбудеться в поне-
ділок дня 13. н. м. о год. 10-їй рано в
м. с. М. М. Тов-ва вул. Шашівська 5.
П. пов. Простяга о участь делегатів фі-
лії, членів Маті-ного Тов-ва, як і всіх
тех. які цікавляться цією справою. 1770

Лінійні оголошення.

Священник являє глас старшої
жінки з священної події, яка
сходила б записувати діти і записати
господарством. — Оферти письмові або
звичайні на адресу: Ольга Родольська.
Львів, вул. Суніського ч. 19. П. пош. 1716

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

Львівсько-дентист. заведення
д-ра Шимона Раппапорта і
Якова Насса

Львів, вул. Синьуська 17/11.

Пломбування й випилення зубів без
болі. Штучні зуби в каучуку і золоті
на американську систему. Пацієнти з
привілей подячуються в найкоротшому
часі. ПТ. урядовим та студентам значна
звілька. 1722 3-10

В. ЧОП наслід- Адольф ЧОП
нік

заприсяжений знавець кримінального і
кримінального суду та асессор суду

свою найстаршу в Галичині тор-
говлю фарб, лякерів, покостів,
як також артикулів домашньо-
господарських та дахової папи

Львів, вул. Жовнівська ч. 2.
у власній домі. Ч. тел. 18-51.

1765 1-3

САПОН МОД СЛІБНИ ГЕНІГ

в ПАСАЖІ ГАВСМАНА ч. 7.
поручає найновіші загравничні моделі
по приступних цінах. 1-3

НОВИНКА

Вийшли з друку і продаються

Ірландські Оповідання

С. О'Брай, переклад о. И. Проца, пе-
редміслю М. Дорошенкини з 4 мал.
ірландських дітях в гарній окладці.
1761 Стор. 64. Ц. на 120 зл. 1-1

Т-во „Проста“ Львів, Ринок 10.

„LONGINES“ „OMEGA“

DOXA і інші годинники,
також будильники з гаран-
цією, та всіляку біжутерію поручає
Б. Грізберг, Львів, Синьуська 4.
в оточенні кав'ярні Р. 1763

1763

Д-р Іван Калін написав лист до Україн-
ського Т-ва „Бесіда“ в Тернополі, в
якому жадає висвітлення приватного об-
говорення д-ра Степана Бриковича з листи
членів того Товариства, напроваджуючи
деякі факти неговорливої натури. В на-
слідок сего д-р Степан Брикович мис-
лився карати до Повітового Суду в
Тернополі. Обвинувачений д-р Іван Калін
провадив доказ правди, однак довод
висхідний доказ правди не вдался і наслід-
ком сего д-р І. Калін в почуттю вини і
скрухи подає повні заміти перепрошує
д-ра Ст. Бриковича і титулом експліції
складає кюту 75 зол. до рук д-ра Сте-
пана Бриковича. — Д-р Іван Калін.

Д-р Степан Брикович повністю декла-
рацію приймає до в дома і повністю кюту
показує в сей спосіб, що 50 зол. на
УРП, а 25 зол. на фонд Союзу Україн-
ських Адвокатів для адв. і сирт.
1760 1-1

Д-р Степан Брикович.

НА СПЛАТИ

поручаю П. Т. Адвокатам, Інженерам,
Урядникам і иншим 1-7

ВЗУТТЯ всякого рода.

Академічна
Мікадо, Ч. 20.

ЛІЖКА

МОСЯЖНІ І ЗАЛІЗНІ

з приводу великого запасу
детально продає по фа-
бричних цінах

ФАБРИКА ЗАЛІЗНИХ

і

МОСЯЖНИХ МЕБЛІВ

Іван Возачинський

Львів, пл. Бернадинська 15.

1660 5-10

ЖІНОЧІ КАПЕЛЮХИ

загравничні, прикраси до суконь,
також додатки, різном. всілякі роботи вхо-
дять в обсяг модярства, фарбування пер,
расрів, поручає

МАГАЗИН МОД

Львів, „THE ROSE“,
КОПЕРНИКА 7. 2-4

Найкращі знімки фотографічні виконує

ГРОТТІЕР

1772 ЛЬВІВ, АКАДЕМІЧНА 5. 2-10

МАШИНИ ДО ШИТТЯ

найновіших систем,
яких складові ча-
сти, приладдя до
кравецького реме-
сла і до ручних
робіт — поручає

АЛЕКСАНДЕР

МАЛІМОН

СКЛАД МАШИН

до шиття

Львів, вул. Валова ч. 11 а.

Приймається машини до направи. 17122-10

Весна! Сійте!

Здорове зерно сійте!

А тане продає

„НАРОДНА ТОРГОВЛЯ“

у всіх своїх складах.

Насіння огородове і польове

павне і перевірене досвідною
стацією. 3-3

НА СВЯТА!

ЗНАНА ЗІ СОЛІДНОСТІ ФІРМА

В. АЧКЕВИЧ

Городецька 55.

поручає в великій виборі найрізно-
родніші інструменти музичні, грамо-
фони, плити, по приступних ці-
нах, різном. всілякі спортові при-
лади з „Маратону“.

1752 2-2

ВЗУТТЯ

з красивого і загравнич. матеріалу
Зольовання і направи обuvi
солідно — дешево — скоро виконує

Шевська робітня Дому

Українських Інвалідів

1738 а) Л-ня, Софії ч. 25. 2-2

ПИВО „ALE“

ПОРТЕР ЖИВЕЦЬКИЙ

ЗДРУЙ ЖИВЕЦЬКИЙ

ТЕМНЕ ПИВО МАРЦЕВЕ

РЕКОРДОВІ ЖИВЕЦЬКІ ПИВА
до набуття у всіх торговельх ресторанах і номерах до сидавь

ГЕН. ПРЕДСТАВИЦТВО БРОВАРУ в ЖИВЦІ
ЗДРУЙ ЖИВЕЦЬКИЙ С-ка в обм. пор.
Львів, КОСЦЮШНА 24. Тел. 13-29.
Доставка в бочках і фляшках.

КАПЕЛЮХИ МУЖЕСЬКІ

Borsalino, Delion (Париж) Scott-Co (Льондон)
Henry Heat (Льондон)

в великій виборі поручає найдешевше фірми

„ANDRE“ пл. Маріївська ч. 9,
1751 Тел. 13-51. 2-3

НА СВЯТА! ВИНА НА СВЯТА!

УГОРСЬКІ	St. Julien	720
Hegelayar старий	Chateau Lafite	840
Шампанське старий	ІТАЛІЙСЬКІ	
Baccasovyer	Marsafello	35 540
Riesling	Marsala	720
Leanyka	Moscafo Passito	540
Erlander червоний	ІСПАНСЬКІ	
Szegeszer червоний	Malaga кураційна	35 1140
АВСТРИЙСЬКІ	Madeira	720
Vollauer Golddeck черв.	Port de vin	720
ФРАНЦУЗЬКІ	СОГНАС ОРИГ. ФРАНЦУЗЬКІ	
Graves superior	Rover & Quillet	35 19
St. Croix du Mont	J. Hennessy & Comp.	25
Haut Barac	V. O.	19
Haut Sauternes	J. Prunier & Comp.	19
St. Estephe червоний	за фляшку 07 л.	

ГОРІВКИ І ЛІКЕРИ ПЕРШОРЯДНИХ ФАБРИК

ПОРУЧАЄ

ТОРГОВЛЯ ЧАЮ, КАВИ І ВИНА

ЕДМУНДА РІДЛЯ

1771 у львові, вул. РУТОВСЬКОГО 3.

ГАРДЕРОВА ДЛЯ ПАНЬ, ПАННОЧОК І ДІТЕЙ

як також вибагливе білля. Ціни знижені.

Айзенберг, Львів, Ягайлонська 11 а.

1733

Вже надійшли на весняний і літній
сезон КАПЕЛЮХИ
мужські і жіночі різних фасонів, слячної моди
P. & C. Habig, Відень, привиди Borsalino
Antica Casa, Pichler Graz, і з багатою ви-
ших першорядних фабрик
ФАБРИКА І СКЛАД КАПЕЛЮХІВ
Львів, вул.
Галицька 4.

АНТІМ КАФКА

ШОВНИ на суні і підшвики — СУННА загравничні і модні — Всілякі додатки до
— кравецтва і модярства — КАПЕЛЮХИ ДАМСЬКІ загравничні

МАГАЗИН НОВОСТЕЙ ДЛЯ ПАНЬ

ГЕРБЕР І ШТАЙНМЕЦ

Телефон ч. 859. вул. КОПЕРНИКА ч. 5. Телефон ч. 859.